

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 5.6.2019 r.
COM(2019) 519 final

Zalecenie

ZALECENIE RADY

w sprawie krajowego programu reform Niderlandów na 2019 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Niderlandy programu stabilności na 2019 r.

Zalecenie

ZALECENIE RADY

w sprawie krajowego programu reform Niderlandów na 2019 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Niderlandy programu stabilności na 2019 r.

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych¹, w szczególności jego art. 5 ust. 2,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania², w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 21 listopada 2018 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2019 r. W należyтым stopniu uwzględniono w niej Europejski filar praw socjalnych proklamowany przez Parlament Europejski, Radę i Komisję w dniu 17 listopada 2017 r. Priorytety określone w rocznej analizie wzrostu gospodarczego zostały zatwierdzone przez Radę Europejską na posiedzeniu w dniu 21 marca 2019 r. W dniu 21 listopada 2018 r. na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 Komisja przyjęła również sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania, w którym wskazała Niderlandy jako jedno z państw członkowskich, w przypadku których przeprowadzona zostanie szczegółowa ocena sytuacji. W tym samym dniu Komisja przyjęła również zalecenie dotyczące zalecenia Rady w sprawie polityki

¹ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

² Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25.

gospodarczej w strefie euro, które zostało zatwierdzone przez Radę Europejską na posiedzeniu w dniu 21 marca 2019 r. W dniu 9 kwietnia 2019 r. Rada przyjęła zalecenie w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro („zalecenie dla strefy euro”).

- (2) Jako państwo członkowskie, którego walutą jest euro, oraz ze względu na bliskie powiązania pomiędzy gospodarkami w unii gospodarczej i walutowej, Niderlandy powinny zapewnić pełne i terminowe wdrożenie zalecenia dla strefy euro, co znajduje odzwierciedlenie w zaleceniach 1 i 3 poniżej. W szczególności środki inwestycyjne i środki wspierające wzrost płac pomogą w realizacji pierwszego zalecenia dla strefy euro odnośnie do przywrócenia równowagi w strefie euro, a środki podatkowe pomogą w realizacji drugiego zalecenia dla strefy euro odnośnie do walki z agresywnym planowaniem podatkowym; zmniejszenie skłonności gospodarstw domowych do zadłużania się pomoże z kolei w realizacji czwartego zalecenia dla strefy euro odnośnie do ograniczenia preferencyjnego traktowania zadłużenia w systemie podatkowym.
- (3) Sprawozdanie krajowe na 2019 r. dotyczące Niderlandów³ zostało opublikowane w dniu 27 lutego 2019 r. Zawiera ono ocenę pewnych postępów w realizacji zaleceń dla tego kraju, przyjętych przez Radę w dniu 13 lipca 2018 r., działań następczych podjętych w związku z zaleceniami z poprzednich lat, a także postępów Niderlandów w realizacji ich krajowych celów w ramach strategii „Europa 2020”. Sprawozdanie to objęło również szczegółową ocenę sytuacji przeprowadzoną na podstawie art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011, której wyniki opublikowano w dniu 27 lutego 2019 r.⁴ W wyniku analizy Komisja doszła do wniosku, że w Niderlandach występują zakłócenia równowagi makroekonomicznej. Źródłami zakłóceń równowagi makroekonomicznej są w szczególności wysoki poziom zadłużenia sektora prywatnego i duża nadwyżka na rachunku obrotów bieżących. Związane z nimi ryzyko ma wymiar transgraniczny. Wzrost gospodarczy przyczynił się do tego, że relacja długu prywatnego do PKB nadal wykazywała tendencję spadkową, zarówno dla przedsiębiorstw, jak i gospodarstw domowych, mimo iż nadal utrzymuje się na wysokim poziomie. Niemniej jednak nominalne zadłużenie gospodarstw domowych powoli wzrasta, co ma związek ze wzrostem cen nieruchomości mieszkaniowych.
- (4) W dniu 29 kwietnia 2019 r. Niderlandy przedłożyły swój krajowy program reform na 2019 r. i swój program stabilności na 2019 r. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je jednoczesnej ocenie.
- (5) Odpowiednie zalecenia dla tego kraju znalazły odzwierciedlenie w programowaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych („funduszy ESI”) na lata 2014–2020. Jak przewidziano w art. 23 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013⁵, Komisja może zwrócić się do państwa członkowskiego z wnioskiem o dokonanie przeglądu oraz zaproponowanie zmian w umowie partnerstwa i odpowiednich programach wówczas, gdy jest to konieczne do wsparcia

---

³ SWD(2019) 1018 final.

⁴ COM(2019) 150 final.

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320).

realizacji stosownych zaleceń Rady. Komisja przedstawiła więcej szczegółowych informacji na temat wykorzystania przez nią tego przepisu w ramach wytycznych w sprawie stosowania działań łączących skuteczność europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych z należytym zarządzaniem gospodarczym⁶.

- (6) Niderlandy są obecnie objęte częścią zapobiegawczą paktu stabilności i wzrostu. W programie stabilności na 2019 r. rząd planuje spadek nadwyżki sektora instytucji rządowych i samorządowych z poziomu 1,5 % PKB w 2018 r. do 0,0 % PKB w 2022 r. Po przeliczeniu salda strukturalnego wynika⁷, że średniookresowy cel budżetowy zakładający utrzymanie deficytu strukturalnego na poziomie 0,5 % PKB będzie nadal przekraczany podczas całego okresu objętego programem. Zgodnie z programem stabilności na 2019 r. przewiduje się, że relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB spadnie z 52,4 % PKB w 2018 r. do 44,6 % PKB w 2022 r. Scenariusz makroekonomiczny, na którym oparto te prognozy budżetowe, jest wiarygodny. Na podstawie prognozy Komisji z wiosny 2019 r. przewiduje się, że saldo strukturalne zmaleje z nadwyżki w wysokości 0,8 % PKB w 2018 r. do 0,7 % PKB w 2019 r. i 0,2 % PKB w 2020 r., przewyższając średniookresowy cel budżetowy. Przewiduje się, że dług sektora instytucji rządowych i samorządowych będzie w dalszym ciągu wykazywać zdecydowaną tendencję spadkową. Ogólnie rzecz biorąc, Rada jest zdania, że zgodnie z prognozami Niderlandy spełnią wymogi paktu stabilności i wzrostu w latach 2019 i 2020. Jednocześnie, przy zachowaniu średniookresowego celu budżetowego, należałoby wykorzystać politykę budżetową i strukturalną do wspierania tendencji wzrostowej w zakresie inwestycji.
- (7) W odniesieniu do stabilności finansów publicznych przewidywany wzrost wydatków publicznych na opiekę długoterminową wskazuje na średni stopień zagrożenia dla długoterminowej stabilności finansów publicznych. W 2015 r. rząd przeniósł dużą część systemu opieki długoterminowej w zakres kompetencji miast i gmin w celu zwiększenia wydajności i obniżenia wydatków publicznych. Należy monitorować wpływ tej reformy na stabilność budżetową.
- (8) Od listopada 2018 r. środki funduszu gwarancji depozytów, będącego niezależnym podmiotem prawnym, zostały przeniesione z wyodrębnionego rachunku w niderlandzkim banku centralnym na rachunek skarbu państwa. Niderlandzki fundusz gwarancji depozytów budowano stopniowo i do tej pory zgromadzono w nim około 1 mld EUR, a do 2024 r. banki wpłacą dodatkowe 4 mld EUR. Środki te należy inwestować w zdywersyfikowany portfel aktywów o niskim ryzyku zgodnie z dyrektywą w sprawie systemów gwarancji depozytów. Przeniesienie rachunku funduszu ogranicza poziom zadłużenia brutto, nie ma jednak wpływu na deficyt publiczny. Po dokonaniu przesunięcia skarb państwa będzie mógł wykorzystać fundusze na finansowanie wydatków rządowych, ale będzie musiał udostępnić środki na wypadek, gdyby zaistniała potrzeba dokonania wypłat na rzecz deponentów lub sfinansowania interwencji zgodnie z przepisami, co może mieć wpływ na stabilność finansową.
- (9) Gospodarstwa domowe w Niderlandach mają zarówno duże aktywa niepiłonne w postaci nieruchomości mieszkalnych i emerytur, jak i wysoki poziom zadłużenia gospodarstw domowych. Taka sytuacja finansowa gospodarstw domowych zwiększa

⁶ COM(2014) 494 final.

⁷ Saldo w ujęciu uwzględniającym zmiany cykliczne, po skorygowaniu o działania jednorazowe i tymczasowe, przeliczone przez Komisję na podstawie powszechnie przyjętej metodyki.

ich podatność na wstrząsy finansowe i gospodarcze. Wysokie zadłużenie gospodarstw domowych wynika z hojnej ulgi podatkowej od oprocentowania kredytów hipotecznych, ale również z braku dobrze funkcjonującego segmentu średniego na rynku wynajmu i z wysokich obowiązkowych oszczędności emerytalnych. Głównym wyzwaniem związanym z problemem wysokiego zadłużenia gospodarstw domowych jest sytuacja na rynku mieszkaniowym, na którym na przestrzeni dziesięcioleci wykształciły się sztywne zasady oraz prowadzące do zakłóceń zachęty, które wywierają wpływ na modele finansowania nieruchomości mieszkalnych oraz sektorowe wzorce oszczędzania. Od 2012 r. wdrożono szereg środków, które częściowo rozwiązują ten problem. Zapowiedziane przyspieszenie zmniejszenia kwoty odsetek od kredytu hipotecznego, którą można odliczyć od podatku, zostało uregulowane prawnie i rozpocznie się w 2020 r. Mimo to ulga podatkowa związana z ratami kredytów hipotecznych nadal jest duża i w dalszym ciągu prowadzi do znacznego zadłużania się gospodarstw domowych. Jednocześnie prywatny rynek wynajmu, jako jedyny segment niesubsydiowany, nadal jest słabo rozwinięty i odpowiada jedynie za 13 % wszystkich lokali mieszkalnych. Brak dobrze działającego środkowego segmentu na rynku najmu zachęca gospodarstwa domowe raczej do zakupu, a nie najmu, prowadząc do wysokiego współczynnika zadłużenia do dochodu i podatności na ryzyko finansowe.

- (10) Chociaż system emerytalny osiąga dobre wyniki pod względem adekwatności emerytur i stabilności finansów publicznych, ma pewne wady, jeśli chodzi o sprawiedliwość międzypokoleniową, przejrzystość praw emerytalnych i elastyczność. Składki na emerytury pracownicze są ponadto wysokie i podlegają wahaniom w zależności wyników funduszy emerytalnych. Może mieć to procykliczny wpływ na wydatki gospodarstw domowych. Reforma systemu emerytalnego mogłaby w ciągu całego cyklu życia doprowadzić do obniżenia obowiązkowych składek emerytalnych i do zwiększenia stabilności konsumpcji (lub „wyrównania poziomu konsumpcji”). Rząd zamierza przeprowadzić dogłębną reformę drugiego filaru systemu emerytalnego, aby zwiększyć jego zasięg oraz stworzyć bardziej przejrzysty, elastyczny i aktuarialnie sprawiedliwszy system. Jednoczesna reforma instytucji rynku mieszkaniowego i systemu emerytalnego może zmniejszyć narażenie sytuacji finansowej gospodarstw domowych i zmniejszyć podatność sektora gospodarstw domowych na wstrząsy finansowe i gospodarcze, co miałyby korzystny wpływ na odporność makroekonomiczną i wzrost gospodarczy.
- (11) Mimo niskiego bezrobocia, wysokiego wskaźnika wakatów oraz rosnącego niedoboru pracowników wzrost płac nominalnych był jak dotąd umiarkowany (1,1 % w 2017 r. i 2,4 % w 2018 r.). Płace w układach zbiorowych wzrosły średnio o 2,1 % w 2018 r. Płace w sektorze publicznym rosły szybciej (o 3 % w drugiej połowie 2018 r.). Osiągnięto ponadto porozumienia w sprawie wynagrodzeń, co doprowadziło do nominalnego wzrostu o 7 % w ciągu 2 lat w odniesieniu do wszystkich urzędników służby cywilnej w administracji centralnej. Przeznaczono dodatkowe środki na zwiększenie wynagrodzeń nauczycieli szkół podstawowych. Rząd przyjął ponadto szereg środków fiskalnych, które ograniczają obciążenie podatkowe siły roboczej oraz mają na celu zwiększenie dochodu netto do dyspozycji gospodarstw domowych osób pracujących. Zwiększenie dochodu do dyspozycji gospodarstw domowych przez wzmocnienie warunków sprzyjających wzrostowi płacy i zreformowanie drugiego filaru systemu emerytalnego w celu zwiększenia jego przejrzystości, międzypokoleniowej sprawiedliwości i odporności na wstrząsy wsparłoby też popyt krajowy i przyczyniłoby się do zrównoważenia strefy euro.

- (12) Walka z agresywnym planowaniem podatkowym jest niezbędna, aby systemy podatkowe były bardziej wydajne i sprawiedliwe, co potwierdzono w zaleceniu dla strefy euro na 2019 r. Odczuwane przez inne państwa członkowskie skutki uboczne strategii agresywnego planowania podatkowego stosowanych przez podatników wymagają skoordynowanych działań w ramach polityk krajowych w celu uzupełnienia prawodawstwa UE. Niderlandy podjęły działania w celu przeciwdziałania agresywnemu planowaniu podatkowemu, ale wysoki poziom płatności dywidend, opłat licencyjnych i odsetek dokonywanych za pośrednictwem Niderlandów wskazuje, że z niderlandzkich przepisów podatkowych korzystają przedsiębiorstwa stosujące agresywne planowanie podatkowe. Znaczny udział bezpośrednich inwestycji zagranicznych posiadają „jednostki specjalnego przeznaczenia”. Brak podatków u źródła od opłat licencyjnych i odsetek wypłacanych poza UE (tzn. przez rezydentów unijnych na rzecz rezydentów państw trzecich) może prowadzić do zupełnego nieopodatkowania takich płatności w przypadku, gdy nie podlegają one podatkowi również w kraju odbiorcy. Zapowiedziany plan reform podatkowych, obejmujący wprowadzenie podatków u źródła od wypłat opłat licencyjnych i odsetek w przypadku naruszeń lub wypłat do krajów o niskim opodatkowaniu, jest pozytywnym krokiem mającym na celu zmniejszenie agresywnego planowania podatkowego; plan ten powinien być ściśle monitorowany.
- (13) Wzrost zatrudnienia w ostatnich latach wynikał głównie z pracy tymczasowej i samozatrudnienia, mimo że wzrost liczby miejsc pracy w przypadku pracowników zatrudnionych na umowę o pracę na czas nieokreślony w ostatnim czasie znacznie przewyższał wzrost zatrudnienia na czas określony. Udział elastycznego zatrudnienia utrzymuje się jednak na wysokim poziomie i stanowi znaczną część rynku pracy. Wysoki odsetek umów na czas określony oraz szybki wzrost samozatrudnienia w przedsiębiorstwach jednoosobowych jest obserwowany w kontekście bardzo dużych różnic w przepisach prawa pracy i ochrony pracy, które mają zastosowanie do tego typu form zatrudnienia, oraz odmiennych przepisów w sprawie opodatkowania i ubezpieczeń społecznych. Rząd przyjął pakiet środków (projekt ustawy w sprawie zrównoważonego rynku pracy – *Wet Arbeidsmarkt in balans*) mających na celu ułatwić zatrudnianie stałych pracowników i ograniczyć elastyczność umów. Po przyjęciu przez parlament należy ściśle monitorować wdrażanie tych środków (które powinny wejść w życie w 2020 r.). Zapowiedziano ponadto działania mające na celu złagodzenie zobowiązania pracodawców do dalszego wypłacania wynagrodzenia przez dwa lata w przypadku choroby pracownika. Do tej pory nie przyjęto jednak żadnych konkretnych środków. W związku z tym niektóre czynniki instytucjonalne nadal stwarzają zachęty finansowe dla pracowników do rozpoczęcia samozatrudnienia lub do korzystania ze statusu osoby samozatrudnionej w przedsiębiorstwie jednoosobowym. Osoby samozatrudnione są często niewystarczająco ubezpieczone na wypadek niepełnosprawności, bezrobocia i z tytułu starości, co może mieć wpływ na stabilność systemu zabezpieczenia społecznego w przyszłości. Oprócz tego zawieszono do 2020 r. wdrażanie środków wymierzonych przeciwko fikcyjnemu samozatrudnieniu.
- (14) Mimo że rynek pracy ogólnie osiąga dobre wyniki, promowanie równych szans na zatrudnienie i aktywnej integracji pozostaje dużym wyzwaniem, w szczególności w przypadku osób ze środowisk migracyjnych, osób na marginesie rynku pracy i osób nieaktywnych zawodowo. Nadal istnieje też niewykorzystany potencjał siły roboczej, zwłaszcza wśród dużej liczby kobiet pracujących w niepełnym wymiarze godzin.

- (15) Umiejętności techniczne i cyfrowe oraz wykwalifikowany personel mają zasadnicze znaczenie dla zdolności niderlandzkiej gospodarki do wdrażania innowacji oraz dla wzrostu wydajności. Wskazuje to na konieczność zwiększenia inwestycji w szkolenia, w tym szkolenia w zakresie umiejętności cyfrowych, oraz wspierania elastycznych możliwości podnoszenia kwalifikacji i przekwalifikowania się. Poprawa zdolności społeczeństwa do innowacji wymaga też inwestycji w edukację w zakresie nauk ścisłych, technologii, inżynierii i matematyki. Zwiększenie inwestycji w umiejętności, kształcenie i szkolenie ma ponadto kluczowe znaczenie dla poprawy dostępu do rynku pracy i szans na zatrudnienie osób na marginesie rynku pracy, przy jednoczesnym wspieraniu równości szans i aktywnej integracji.
- (16) Mimo że intensywność inwestycji w badania i rozwój w Niderlandach wzrosła do ponad 2 %, nadal utrzymuje się znacznie poniżej krajowego celu wynoszącego 2,5 % i poziomu państw osiągających najlepsze wyniki. Pod względem wydajności Niderlandy są jednym z najbardziej wydajnych krajów w wielu sektorach. Stały wzrost wydajności jest zatem w dużym stopniu zależny od innowacji. W utrzymaniu tej tendencji pomogłyby dodatkowe inwestycje w badania, rozwój i innowacje, zwłaszcza w sektorze prywatnym.
- (17) Transformacja energetyczna i ograniczenie emisji gazów cieplarnianych wymagają znacznych inwestycji, aby zapewnić bardziej zrównoważony i zasobooszczędny rozwój gospodarczy. Niderlandy prawdopodobnie przekroczą swoje cele na 2020 r. w dziedzinie redukcji emisji gazów cieplarnianych, a osiągnięcie celów na 2030 r. będzie wymagało dodatkowych środków. Dodatkowe środki będą też niezbędne do osiągnięcia celów na 2020 r. w zakresie efektywności energii pierwotnej i energii ze źródeł odnawialnych. Niderlandzki cel w zakresie energii ze źródeł odnawialnych na 2023 r., określony w krajowym porozumieniu w sprawie celów energetycznych, powinien być osiągalny dzięki inwestycjom w morskie farmy wiatrowe. Do końca 2019 r. niderlandzki rząd zamierza przyjąć krajowy plan w sprawie energii i klimatu, który to plan będzie zawierał przegląd potrzeb inwestycyjnych do 2030 r. w odniesieniu do różnych wymiarów unii energetycznej, w tym energii ze źródeł odnawialnych, efektywności energetycznej, bezpieczeństwa dostaw oraz łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej.
- (18) Problemem w Niderlandach wciąż jest zagęszczenie ruchu; Niderlandy są krajem gęsto zaludnionym i dobrze wyposażonym oraz kluczowym graczem w logistyce UE, z największym unijnym portem w Rotterdamie i jednym z największych portów lotniczych Schiphol. Problem zagęszczenia ruchu został złagodzony dzięki dodatkowym pracom infrastrukturalnym, ale utrzymuje się, powodując wysokie koszty społeczne i marnowanie wielu godzin w korkach.
- (19) Programowanie funduszy UE na okres 2021–2027 mogłoby pomóc w zaspokojeniu niektórych potrzeb wskazanych w zaleceniach, w szczególności w obszarach objętych załącznikiem D do sprawozdania krajowego⁸. Pozwoliłoby to Niderlandom na jak najlepsze wykorzystanie tych funduszy w odniesieniu do wskazanych sektorów.
- (20) W ramach europejskiego semestru w 2019 r. Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Niderlandów, którą opublikowała w sprawozdaniu krajowym na 2019 r. Komisja oceniła również program stabilności na 2019 r. i krajowy program reform na 2019 r., a także działania następcze podjęte w odpowiedzi na zalecenia skierowane do Niderlandów w poprzednich latach. Wzięła pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla stabilnej polityki budżetowej i społeczno-

⁸

SWD(2019) 1018 final.

gospodarczej w Niderlandach, ale także ich zgodność z unijnymi przepisami i wytycznymi. Odzwierciedla to konieczność wzmocnienia ogólnego zarządzania gospodarczego w Unii przez wnoszenie na szczeblu unijnym wkładu w przyszłe decyzje krajowe.

- (21) W świetle powyższej oceny Rada przeanalizowała program stabilności na 2019 r. i jest zdania⁹, że – zgodnie z przewidywaniami – Niderlandy spełnią warunki paktu stabilności i wzrostu.
- (22) W świetle dokonanej przez Komisję szczegółowej oceny sytuacji i powyższej oceny Rada przeanalizowała krajowy program reform na 2019 r. i program stabilności na 2019 r. Zalecenia Rady na mocy art. 6 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach 1 i 3 poniżej. Zalecenia te przyczyniają się też do wdrożenia zaleceń dla strefy euro, w szczególności pierwszego i czwartego zalecenia dla strefy euro. Polityka budżetowa, o której mowa w zaleceniu 3, przyczynia się między innymi do wyeliminowania zakłóceń równowagi powiązanych z nadwyżką na rachunku obrotów bieżących,

NINIEJSZYM ZALECA Niderlandom podjęcie w latach 2019 i 2020 działań mających na celu:

1. Ograniczenie skłonności gospodarstw domowych do zadłużania się oraz zredukowanie zakłóceń na rynku mieszkaniowym, w tym poprzez wspieranie rozwoju prywatnego sektora najmu. Zapewnienie większej przejrzystości drugiego filaru systemu emerytalnego, uczynienia go bardziej sprawiedliwym w ujęciu międzypokoleniowym oraz bardziej odpornym na wstrząsy. Wdrożenie strategii mających na celu zwiększenie dochodu do dyspozycji gospodarstw domowych, w tym poprzez wzmocnienie warunków sprzyjających wzrostowi płac, przy jednoczesnym poszanowaniu roli partnerów społecznych. Zlikwidowanie cech systemu podatkowego, które mogą ułatwiać agresywne planowanie podatkowe, w szczególności poprzez płatności wychodzące, zwłaszcza poprzez wdrożenie zapowiedzianych środków.
2. Ograniczenie zachęt do samozatrudnienia w przedsiębiorstwach jednoosobowych, przy jednoczesnym upowszechnianiu odpowiedniej ochrony socjalnej na rzecz samozatrudnionych, oraz zwalczanie fikcyjnego samozatrudnienia. Wzmocnienie kompleksowego uczenia się przez całe życie oraz doskonalenia umiejętności, w szczególności w przypadku osób na marginesie rynku pracy i osób nieaktywnych.
3. Wykorzystanie polityki fiskalnej i strukturalnej do wspierania tendencji wzrostowej w zakresie inwestycji, przy zachowaniu średniookresowego celu budżetowego. Ukierunkowanie polityki gospodarczej związanej z inwestycjami na badania i rozwój, w szczególności w sektorze prywatnym, na energię ze źródeł odnawialnych, efektywność energetyczną i strategię redukcji emisji gazów cieplarnianych oraz na rozwiązanie problemu wąskich gardeł w transporcie.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

---

⁹ Na mocy art. 5 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1466/97.